

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XX. — LETO XX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) JUNE 15, 1937.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglaši v tem listu so
uspešni

STEVILO (NUMBER) 139

VESTI IZ ŽIVLJE- NJA NAŠIH LJUDI PO AMERIKI

Iz Herminie, Pa., se je poladal v staro domovino 72letnemu Antonu Turk, ki se vrača v Mali Orehk pri Stopičah na Dolenjskem.

V Chicagu, Ill., je pred kratkim umrl rojak Anton Krapenec, star 65 let, doma iz Loža. V Ameriki je bival 35 let in zapušča tu dva sinova, v starem kraju pa ženo, sina, brata in sestro. Dalje je umrla istotam rojakinja Margaret Verbičar, stara 75 let, ki zapušča dva sina in dve hčeri. — Berti Kink, vdovi po Johnu Kinku v Lyonu, je umrl sin John.

V Buenos Airesu, Arg. sta se poročila Anton Jež iz Grgarja pod Sv. Goro in Rozalijo Drugovka iz Mirne pri Gorici. — V bolnišnici se nahaja rojak Viktor Benko, ki je bil operiran na mehurju; dalje se nahaja v bolnišnici rojak Jože Komelj, dočim je Marija Klarič zapustila bolnišnico, v kateri se je nahajala od novega leta.

V Blum Creeku Pa., je umrla Mrs. Červenik; v New Fieldu pa je umrla Mrs. Barbich za pljučnico. Obe ženski sta zapustili neodrastle otroke.

— West Allis. V sredo zjutraj se je na železniškem križišču na So. 60th St., blizu W. Beloit rd., zopet pripetila težka avtomobilска nesreča, v kateri je dobila težke poškodbe Mrs. Karolina Evkovič, 5822 W. Washington St., dočim je njen mož John, voznik avtomobila, dobil k sreči le manjše praske po glavi in obrazu. Avtomobil je na križišču zadel tovorni vlak v sredino in ga vleklo kakih 40 čevljev daleč, predno se je strojvodji posrečilo vlak ustaviti. Mrs. Evkovič je bila pri tem prebita lobanja in dobila je tudi težke notranje poškodbe.

— Sheboyganu, priredijo pevci in pevke cerkvenega zbora opereto. Prvič v zgodovini slovenskega Sheboygana, so se tam kajenji pevci in pevke cerkvenega pevskega zbora odločili, da napravijo poskus z javno opereto. Vzprorili bodo dvodejanko "Tulip Time" in sicer v dneh 15. in 16. junija v Hrvatskem Narodnem Domu.

— V nedeljo, 6. junija je na svojem domu v Milwaukee ne-nadoma preminil, zadeł od srčne kapi, rojak John Potočar, doma iz vasi Ragovo pri Novem mestu. Bil je samec in star 53 let. Poleg enega brata in dveh nečaknin tukaj, zapušča v strem kraju še mater in dva brata.

Nič več "fiksanja"

Včeraj ob treh popoldne so dobili policisti v mestu nove snopice z listki, ki jih iztržejo iz knjižice ter napišejo nanje povabilo onim grešnikom, ki "parkajo" svoje avtomobile predpisom, da se morajo zglašati na sodniji. Novi listki so tako urejeni, da ne bo mogoče v bodočnosti več "fiksati" takih povabil (če bo res?). Policijski načelnik Matowitz pravi, da bo do dobili zaenkrat take listke samo policisti v "downtownu".

Pogreb Jos. Torok

Pogreb Josipa Torok se bo vrnil v sredo zjutraj ob 9:00 iz Avgusta F. Svetkovega pogrebnega zavoda na Interment in Woodland pokopališče.

Krvavi izgredi v Johnstownu, Pa.; grožeča nevarnost stavke premogarjev

Monroe se je pomiril, v Pensylvaniji še vedno vre. — V Johnstownu pet ranjenih, dva med njimi težko. — Boji med piketi in skebi.

JOHNSTOWN, Pa., 15. junija. — V nemirih in izgredih, ki so izbruhnili okoli Cambria tovarne, ki spada k Bethlehem Steel korporaciji, sta bila danes zjutraj dva moža nevarno ranjena. Vseh skupaj pa je bilo ranjenih pet mož, med njimi neki policist.

Pretepi, so se odigrali pri Point Stadium v vhodu, ko se je raznesla gorovica med piketi, da se stavkokazi poslužujejo dotednega vhoda, ki je bil sicer malo rabljen.

Včeraj popoldne sta bila ranjena neka deklica in osem let star deček. Štirje piketi so bili aretirani potem, ko so bili nekateri avtomobili obmetovani s kamenjem.

MONROE, Mich., 14. junija. — Župan tega mesta je danes izjavil, da gredo piketi lahko spet na svoj posel piketiranja, toda to piketiranje mora biti mirno, ker meščani so pripravljeni za takojšen nastop, v slučaju, če bi hotel kdo izzvati izgrede.

Definicija pravic piketiranja je prišla od guvernerja Murphyja, ki je rekel: "Delavstvo ima pravico do piketiranja in mirnih demonstracij. Nima pa pravice s svojim piketiranjem ovirati drugih delavev, ki bočejo na delo ali z dela, kakor tudi nima pravice zabarikadirati javnih cest."

DETROIT, Mich., 14. junija. — Trije uradniki Workers Council for Social Justice, nove unije, ki bazira na šestnajstih principih Rev. Coughlina, danes niso prišli na delo, vsled česar so se izpostavili nevarnosti, da izgube zaposlenje.

WASHINGTON, 14. junija. — John L. Lewis ni hotel danes komentirati izjave Van A. Bittnerja, da se utegne štrajk v sedemnajstih premogorovih, ki so last jeklarn, raztegniti na 600,000 nadaljnih premogarjev, zaposlenih v drugih rovih.

Ko je Lewis proglašil štrajk 9,500 premogarjev, ki naj bi pomagali SWOC v njenem boju proti Republic jeklarski kompaniji, je izjavil, da je posvaril trgovske družbe, ki se bavijo s prodajanjem premoga, naj nikar ne prodajajo premoga Republic jeklarski kompaniji.

OBRAVNAVA PROTI MORILKI

RIVERHEAD, N. Y., 14. junija. — Danes se je tukaj pričela obravnavna proti 28-letni Mrs. Helen Tierman, ki je umorila svojo 7-letno hčerkko ter hotela umoriti tudi svojega sinčka, da bi naredila v svojem stanovanju prostor za svojega ljubimca. Pričakuje se, da bodo njeni bratitelji navedli kot motiv dejanja bliznost.

"Nesmrtnik"

Sinoči je bil Cleveland svojega nesmrtnika, med katere so zapisani samo veliki in redki možje. Ta mož je William Wheaton, ki je bil prvi v Clevelandu, ki je bil nove vrste policijski tiket, s katerim se ne more več "fiksati" prestopkov radi parkanja avtomobilov. On je bil priča, ki je moral plačati 1 dollar kot kazen zaradi prepovedanega parkanja, ki ga ni mogel "pofiksovati." — Tajnik.

SONCE ZANETILO POŽAR

HALLE, Nemčija, 13. junija. — Nenavadna vročina je vžgala pline v tovornem železniškem voznu in je zgorela tovorna železniška postaja. — Zgorelo je tudi 5 oseb, štiri pa so bile več ali manj ožgane. Toplomer je kazal 95 stopinj Fahrenheita, kar je največja vročina v Nemčiji v osmih letih.

Irci sprejeli novo ustavo

S to ustavo so prerezali zadnjo nit, ki jih je vezala na Anglico. Kaj bo reklam k temu Anglia, je seveda drugo vprašanje.

DUBLIN, Irska, 14. junija. — Irski parlament je danes zvezčer z 62 glasovi proti 48 formalno sprejal novo irsko ustavo, katere osnutek je naredil Eamon de Valera, predsednik Irske svobodne države. S to ustavom je pretrgala Irska svojo zadnjivo vez, ki jo je še vezala na Anglico.

Tako po sprejetju ustave, je predsednik de Valera razpustil parlament ter razpisal volitve za dan 1. julija. Nova ustava ne daje angleškemu kralju nobenega mesta in nobene besede v irskih notranjih zadevah. Potom se ustavove ima postati južna Irska pravcata neodvisna svetovna republika.

Laboriti so volili proti sprejemu William Cosgrave, vodja združene irske stranke, je ožigalo novo ustavo, češ, da okrnjuje svobodo časopisa.

Napad na župnika

Včeraj so ustavili Rev. Francis J. Zwillinga, župnika katališke cerkve sv. Alojzija, 10923 St. Clair Ave., štirje oboroženi roparji ter mu vzeli \$583.00 cerkvenega denarja, ki je bil nakolekan v nedeljo. Župnik se je baš hotel odpeljati izpred cerkve s svojim avtomobilom, ko mu je neki drug avtomobil zajezil pot. Roparji so skočili z avtomobil ter napierili revolvrje na župnika in cerkvinko, ki se je nahajal ž njim. Roparji so se nato odpeljali in za njimi je izginil sleherni sled.

Nova firma

Poznani rojak, Mr. John F. Perko, ki je bil soudanovnik finančne brokerske firme O'Connor, Perko and Zink, Inc., načnjava o ustanovitvi nove tvrdke Perko and Zink. Nova tvrdka se bo bavila z zadavami splošnega trgovskega investiranja, specializirala pa bo v municipalnih bondih in sekuritetah. — Naslovne firme je: 1173 Union Trust Building, Cleveland, Ohio. Telefon: CHerry 0911-2.

Odbor za piknik

Pozivlja se vse člane in članice, ki so v odboru za piknične kluba in št. 27 in Zarje, ki se vrši v nedeljo 20. junija na Pintarjevi farmi, da se vdeležejo seje odbora v sredo 16. junija v prostorih kuba ob 7:30 zvečer. — Želimo, da ste vsi ob pravem času na mestu, da se pripravi vse potrebitno za piknik. — Tajnik.

Prekrižanje fašističnih računov

Francoski republikanci so vdrli na italijanski parnik ter odvedli z njega italijanskega antifašista, ki so ga hoteli prepeljati na Liparske otoke.

PARIZ, 14. junija. — Osemdeset francoskih republikancev, razjarjenih nad brutalnim umorom dveh italijanskih antifašističnih časnikarjev, ki so ju umorili te dni agenta laških fašistov, so vdrli v Marseilles na italijanski parnik Cellina ter vzeli z njega nekega italijanskega jetnika, ki so ga misili prepeljati s parnikom na Liparske otoke.

Jetnika Leonard Morellija, ki je zagrinjal sovražnik fašistov, so Francoze odvedli v hribi v bližini Marseillesa, kjer ga francoski oblasti ne morejo najti, da bi ga izročile italijanskim oblastim.

Policijška akademija

Danes dopoldne je bila v Clevelandu otvorjena Policijska akademija, kjer bodo novi policijski proučevali in studirali najmodernejše policijske metode. V tej akademiji je tudi tako zvana morilска soba, kjer medvještvalja voščena lutka, kakrsne vidite v izložbah departmента voščenja in morjenca. Nad tem "morjenec" si tako nosi počasno žig za izvolitev okrajnega inženjerja John O. McWilliamsa za clevelandškega župana ob prihodnjih volitvah.

Včeraj je bil sklenjen med Gongwerjem in Sweeneyjem mirnovi politični pakt, nakar sta se zedinila, da bosta združili sile za izvolitev okrajnega inženjerja John O. McWilliamsa za clevelandškega župana ob prihodnjih volitvah.

Sinoči je nastopal Sweeney, ki je več let nastopal proti Gongwerju kot voditelju tukajšnjih demokratov, pred demokratskim eksekutivnim odborom, čigačlan je še vedno, in tam prebral svoje imetje so všteta zemljšča, poslopja, kmetije, hlevi in živila.

VELIKODUŠNI KEMAL

LONDON, 15. junija. — Kemal Ataturk, predsednik turške republike, je podaril vse svoje imetje, vredno več milijonov funtov šterlingov, svoji državi. Med tem imetje so všteta zemljšča, poslopja, kmetije, hlevi in živila.

Smrtna kosa

V pondeljek zvezčer je po dolgi in mučni bolezni preminil John Rožanc, stanujoč na 1072 E. 74 St. v starosti 48 let. Tukaj zapušča žalujočo soprono, Mary, sina Johna in brata Josepha, v Millsborough Pa. sestro Mary omož. Klun in v Clevelandu 6 bratrancev in 2 sestrični ter veliko drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Misličje, fara Rodek pri Divači na Krasu, kjer zapušča mater Marjetu v starosti 88 let, dve sestri Antoinijo in Uršulo v veliko sorodnikov. V Ameriki je bival 30 let; vodil je mesnico na 4606 St. Clair Ave. 12 let in potem na Superior Ave. in E. 80 St. Bil je član društva Naš Dom št. 50 S. D. Z. Pogreb se bo vršil v petek ob 8:15 iz hiše žalosti v cerkev sv. Vida in na Calvary, pod oskrbo Jos. Žele in Sinovi. Po končku bodo ohranjen blag sposobni, prizadetim naše sožalje.

Izredna seja

Važna izredna seja pevskega društva "Soča" se vrši nočjo ob 7:30 v Slovenskem domu na Holmes Ave. Prosí se, da so vse včlane, ki so vredni, da se v dejanju načnje, da se vdeležejo seje.

Sestanek balincarjev

Jutri večer — sreda — ob 8. se vrši v Slovenskem društvenem domu na Recher ave. sestanek balincarjev. Vabi se vse včlane, ki so vredni, da se vdeležejo seje.

Sokolski izlet

Izleta čeških Sokolov na Sokolski farmi v Twinsburgu, ki se je vršil v nedeljo, se je udeležilo nad 2,000 oseb. Nastopilo je 400 telovadcev. — Tajnik.

Padec mesta Bilbao po 72-dnevnom obleganju; fašisti so zajeli v mestu nad 4,000 ujetnikov

DINAMITIRANA PROGA

WARREN, O. — Velik del Pennsylvania železniške proge, čije odcep vodi v Republiko jeklarno v Warrenu, je bil danes dinamitiran, ko so pričeli izvajati izdelke iz oblegane jeklarni. Policia pravi, da je bilo že prej opaženo, kako je neki osebni vlak odrnil s tračnic velik kamen, položen na progo blizu mesta, kjer je bila proga dinamitirana. Še prej se je iztril v Nilesu neki wagon B. and O. tovornega vlaka. Odvajanje iz jeklarme se vrši pod zaščito oboroženih policirov.

Sweeney in Gongwer doseglj sporazum

Med starima nasprotnikoma je bil sklenjen mirnovi politični pakt, nakar sta se zedinila za skupnega županskega kandidata

Včeraj je bil sklenjen med Gongwerjem in Sweeneyjem mirnovi politični pakt, nakar sta se zedinila, da bosta združili sile za izvolitev okrajnega inženjerja John O. McWilliamsa za clevelandškega župana ob prihodnjih volitvah.

HENDAYE, Francija, 14. junija. — Motorizirane fašistične edinice so vstopile nočjo v razstreljeno mesto Bilbao, ki se je 72 dni junaško upiralo vsej fašistični napadom in obstreljevanju topništva in iz zraka. — Glavne sile fašistične armado bodo prišle v mesto jutri (danes).

Fašisti pravijo, da so zajeli nad 4000 ujetnikov. Mladi Jose Antonio Aguirre, predsednik polodvisne baskijske države, je ostal v mestu, ko so se umaknili že vsi člani njegove vlade, rekoč, da hoče v boju umreti.

Zdaj, ko je Bilbao s svojim ozemljem bogatin rudnikov v posesti generala Francia, se sledijo pripravila za premestitev svojih čet preko Cantabrian gorovja za drug smrtni udarec, in sicer to pot na Madrid.

BILBAO, 15. junija. — Baskijska vlada je naprosila danes angleško vlado, naj slednja predstavi se stare baskijske prestolnice po bombardiranju iz zraka.

Nagla smrt

Mrs. Paulina Modic rojena Drempetich stanujoča na 1309 E. 55 St. se je pred par dnevi podala na počitnice v Wisconsin. Včeraj pa je njeni mati Mrs. Drempetich iz 1553 E. 201 St. pre

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.
104

UREDNIKOVA POSTA

Naše zabave

za raznalu v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....	\$6.00
za 6 mesecev.....	\$3.25; za 3 mesece.....
Za Zedinjene države za celo leto.....	\$4.50
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države: za celo leto.....	\$1.50 \$8.00 za 6 mesecev.....
	\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

POZABLJENI DR. TOWNSEND

Malokdaj se človek spomni danes dr. Townsenda, znanega zdravnika iz Kalifornije, ki je zasnoval svoj velikopotezni načrt za starostno zavarovalnino, po katerem naj bi vsaka oseba v Ameriki, ki je dopolnila svoje šestdeseto leto, dobila po 200 dolarjev na mesec pokojnine.

V zadnjih par tednih se je pričel v notranjosti Townsendovega gibanja nekak pokret, ki meji že skoraj na revolucijo. Pred nekaj dnevi je dvanašt glavarjev te ga gibanja, ki ima svoj glavni stan v Chicagu, kar skupno resigniralo. Obdolžili so starega doktorja, da izrablja načrt za strankarsko politiko.

Kaj se bo iz vsega tega izčimilo, se ta trenutek še ne more povedati. Dr. Townsend prišega, da bo šel s svojim načrtom naprej. Celo njegovi nasprotniki v gibanju priznavajo, da Townsendovega pokreta ne bo še konec, toda v njem ne bo več dolgo dr. Townsenda.

Cim se je v organizaciji pojabil razkol, je doktor Townsend naglo prihitel v Chicago ter z eno potezo presa odstavljal od direktorja tiste, ki so resignirali, imenoval svojega sina za tajnika-blagajnika organizacije ter ukazal, da se mora poslej pričeti delati z dvakrat večjo aktivnostjo.

Poglaviti vzrok razkola v Townsendovi organizaciji je njegov odpor proti nameri predsednika Rooseveltta, ki želi reorganizirati najvišje sodišče Zedinjenih držav. Nasprotniki dr. Townsenda pravijo namreč, da bi morala biti njegova prva in zadnja skrb penzijska začeva za ostarene, ne pa vrhovno sodišče. Poleg tega pa mu tudi učitajo diktaturo.

Izstop njegovih dvanaštih voditeljev iz pokreta, pa je samo ena izmed mnogih njegovih neprijetnosti. Čaka ga namreč tudi enomesecen zapor zaradi omalovaževanja in preziranja kongresnega preiskovalnega odbora. Poleg tega pa tudi njegova blagajna ni nič kaj dobro začela, kar odkrito priznava vodstvo organizacije. Prosperiteta je zavzela že take proporcije, da je tisoč stotinljivih ljudi dobilo spet delo in ne čakajo več njegove obljubljene penzije po 200 dolarjev na mesec.

Dr. Townsend pravi, da ima milijone pristašev. Da je prav, da se število teh še neprestano veča. To utegne biti res ali pa tudi ne, toda niti Townsend sam niti kdo drugi v vodstvu njegovega gibanja ne more navesti natančnega števila pristašev in članov. Zadnji cenzus Townsendovih članov in Townsendovih klubov je bil izvršen pred letom dni. Največje število članov je imela Townsendova organizacija leta 1936, pred predsedniškimi volitvami, ko jih je baje bilo med 4,500,000 do 5,000,000, toda izid predsedniških volitev ni pokazal tolikšne moči.

Leta 1936 ni dr. Townsend prav nič skrival svojega sovraštva do Rooseveltove administracije ter je razdelil svojo podporo med dva kandidata: nekaj je je dal Lemkeju, kandidatu Union stranke, nekaj pa Landonu, kandidatu republikancev.

Zopetna izvolitev predsednika Rooseveltta je do govorje meje popolnoma zmedla Townsendove sile. Nato pa je prišel drugi udarec. Dr. Townsend je bil obtožen preziranja in omalovaževanja kongresa. Nato pa, dne 9. decembra, je posebni kongresni odbor ugotovil, da je dr. Townsendov načrt nezdrav, nemogoč in ekonomsko kakovosten.

Dr. Townsend je moral pred sodiščem in tekom ene ure ga je porota spoznala za krivega. Obsojen je bil v 100 dolarjev denarne kazni ter v enomesecno ječo, toda je bil pozneje izpuščen pod varščino na svobodo, ker je vložil priziv.

Dr. Townsend je zdaj utihnil, dokler ni pričel pred nekaj meseci predsednik Roosevelt govoriti o reorganizaciji najvišjega sodišča. Zdaj je prišel stari doktor spet na dan, toda ne v zadevi svojega načrta za starostno pokojnino, temveč je pričel napadati predsednikov reorganizacijski načrt. Pričel je celo groziti, da bo nastopil profi onim svojim kongresnikom, ki so podpirali Rooseveltov načrt. Nekateri teh so takrat takoj izjavili, da izstopijo iz njegovega pokreta, vodje raznih departmentov pa so se mu pričeli puntati.

Townsendovi pravijo, da imajo zdaj od štiri do pet milijonov članov. Dr. Townsend trdi, da so člani njegove organizacije organizirani v 8,500 klubih.

Svarilo sovjetskim industrijam

Produkcija traktorjev je vse prej ko zadovoljiva. — Poklicani činitelji morajo nemudoma reorganizirati industrijo, ali pa pridejo pred sodišče.

MOSKVA, 14. junija. — Sovjetska vlada je danes posvarila vodstvo onih industrij, ki se bavijo z izdelovanjem avtomobilov in traktorjev, naj svoje industrije takoj reorganizirajo, ali pa naj se pripravijo, da bodo ljudje, ki so v vodstvu, prišli pred sodišče. Med ljudmi, ki so bili posvarjeni, sta tudi Stjepan S. Dybetz, ki je bil svoječasno v Ameriki, in njegov tajnik Mayers, ki se je izšolal v Brooklynu, N. Y.

M. Dybetz, ki je prišel v Rusijo v prvih dneh po revoluciji, je ravnatelj avtomobilske in traktorske industrije, ki je veden "prekratka" in ki ne posilja raznih potrebnih nadomestnih delov pravočasno v razne kraje, da bi bilo tam vse pripravljeno, se prične žetev. Poleg teh so bili posvarjeni še drugi uradniki, katerim je bilo ukazano, da morajo spraviti zadeve v red v dveh dneh.

Decembra meseca so v Rusiji ugotovili, da je petdeset procentov traktorjev neuporabnih, ker ni zanje dovolj nadomestnih delov. Pa tudi produkcija novih traktorjev je vse prej ko zadovoljiva ter zaostaja daleč za produkcijo leta 1936.

Medtem pa je vzbudila tukaj veliko pozornost justifikacija osemih ruskih generalov. V Moskvo prihaja načelo resolutno.

AŠKERČ PRED SMRTJO

Opubljila Marja Boršnik

Pokojni župnik Ivan Vrhovnik je imel navado, da si je sproti zabeleževal vsak pogovor z Aškerčem ali o njem. Na ta način nam je ohranil vrsto zanesljivih podrobnosti, ki se nanašajo predvsem na pesnikovo življenje.

O Aškerčevih zadnjih letih, o njegovi bolezni in smerti je zabeležil nekaj dragocenih podatkov, med katerimi bodo pač najpomembnejši pogovori s Fani z dne 11., 12., in 26. junija 1922 — ob desetletnici Aškerčeve smrti — katere mi je 4. januarja 1934 izročil v vpogled in eventualno uporabo. Beležke, ki bi morale biti danes med Vrhovnikovo ostalino, obsegajo na treh listih, t. j. osmih straneh zpoved Fani Zaje, roj. 19. dec. 1861, vdove po železniškem tesarju, ki je bila hišnica in Aškerčeva postrežnica na Bleiweisovi cesti 9, kjer je pesnik stal pred smrtno.

Bil je sitten človek. "Zakaj ste tako sitni?" "Vi ne veste, s kom govorite." "Dobro vem."

"S kom?" "Vi ste pesnik in čez sto let vas bodo slavili kakor zdaj Prešerna." Aškerč se je gromko zasmjal.

"Zakaj se ne oženite? Morda boste potem manj sitni?"

"Se ne smem." "Zakaj ne?"

"Ko bi se hotel, bi moral prestopiti v drugo vero. Tega ne storim, se ne izplača."

Nobena ženska ni prisla v njejovo stanovanje razen Fani in perice; le ruske učiteljice so prisile nekoč. Skozi okno je ženske rad gledal, a se je znal zatajiti.

Kri mu je tiščala v glavo, zlasti v ušesa, zato se je knopal. Vsako jutro je vtaknil noge v mrzlo vodo in potem hodil po sobi. Ni mu dobro delo, zato je opustil.

Kaka tri leta pred smrtno je dal slovenske knjige knjižnici, nemške pa je pometał v vodo (?), ali pa jih dal sežgati v plinarni. Fani je podaril Goffinevo Razlaganje cerkvenega leta. Na njeno prošnjo ji je dal tudi (Dalje na 3. str.)

sprejetih na ogromnih ljudskih shodih, v katerih se odobrava ekskurzijo ter zasramuje bivše vojaške voditelje, ki so morali te dni pred puške strelec.

"Poplava" v Cleve- landu

Danes zjutraj, kmalu po drugi uri, so uslužbenici okrajne jetnišnice v Clevelandu javili, da prihaja voda v klet poslopja, nakar je prihitel na lice mesta oddelek gasilcev. Voda je lila tudi v nekaj sobo policijske postaje na E. 19. cesti. Prišlo je tako dvanašt delavcev, ki so pod vodstvom dveh inženjerjev pričeli popravljati in mašiti dvoje vodnih cevi na Payne Ave. in E. 19th St. ki sta počili. Kmalu je bila Payne Ave. med E. 17. in 22. cesto izpremenjena v reko. V Sarada Grill, restavraciji in salunu na 1904 Payne ave., je namreč počila velika vodovodna cev. Kmalu za to cevjo pa je počila še druga cev na drugi strani ceste.

Voda je pričela zalivati kleti trgovin in apartmet hiš v določenem okolišu. V pritličju Sarada restavracije je bilo kmalu dva palca vode. Do iste višine je narasla voda v neki sobi policijske postaje na E. 19. cesti. Končno se je delavcem posrečilo zamašiti in popraviti počene cevi.

POROKA MARY PICK- FORDOVE

HOLLYWOOD — Mary Pickford, znana ameriška filmska igralka in ločena žena Douglasa Fairbanksa, se bo dne 26. junija poročila s Charlesom Rgersom.

Juda, ki je stal zraven, je vedel globoko ganil na dokaz Škotove ljubezni do njiju skupnega prijatelja. Zato je sklenil, da ne zaostane za svojim prijateljem ter da tudi on doprineset svoje. Seže v žep, privleče iz njega dva stotaka ter ju položi v krsto Škotovim trem.

Chez hip pa pravi Škot:

"Veš kaj, kdo ve, kakšno želite imajo v večnosti? ... Sa vidis, kako je tu: komaj pridez mejo, pa moraš že menjati svoj denar. Čakaj, jaz bom prirhanil najinemu mrtvemu tovarišu te sitnosti." Ob teh besedah potegne iz žepa svojo čekovno knjižico, napiše ček za \$500.00 ter ga nakaže za v večnost, polže ček k mrtvecu, pet stotakov, ki so bili v krsti, pa spravi lepo v svoj žep.

Mestna gospodinja je prisla na deželo in na počitnice in mladi gospodarji prične razkazati svojo farmo. Med živino na paši ugledata tudi kravo, ki je ljubezno ribala svoj gobec ob gobec bika.

Mladji farmer pokaže na prizor, vzdihne in pravi: "Ah, kolikor gledeš, pa moraš nekaj sili, da bi tudi jaz tako storil."

Gospodična pa mu odvrne: "Kar storite, kdo vam pa branji? Saj je vaša krava, ne?"

MUSSOLINIJEVA ZADEVA

PARIZ, 15. junija. — Dino Alfieri, italijanski propagandni minister, se je včeraj dalje posvetoval s francoskimi vladnimi uradniki glede zadeve Madeline Fontagnes, Mussolinijske ljubice, katera zadeva je dvignila nedavno v javnosti mnogo prahu. Kaj se je sklenil, ni znano.

KANIBALIZEM NA KTAJSKEM

SANGHAJ, Kitajska, 13. junija. — Iz Honan province prihajajo poročila o strahoviti lahoti. Casopisi poročajo, da strada 1.000.000 ljudi v zapadnem delu province in da jih je že padlo 7000.

Prebivalci v Tsinan okraju so prešli h kanibalizmu in listi poročajo, da starši prodajajo svoje otroke, da jih ne pobijejo in pojede. V drugih okrajih prodajo majhne dekleke po \$3 do \$6, da si morejo kupiti hrano.

Prijetje nevarnega morilea

MANILA, 14. junija. — Kalinga Boli, podljivani morilec, ki je umoril že 13 oseb in kateremu je lovilo že več tednov večje število konstablerjev, je bil včeraj prijet v neki držungli. Prijel ga je en sam konstabler.

Konstabler Pilit ga je izselil in divjin ter mu ukazal, naj se voda. Morilec pa je pričel streliati nanj puščice, in ko mu je slednjih zmanjkal, je prišel nadenj s sekiro, s katero je izvršil vse svoje umore. Konstabler ga je udaril s puškinom kot pitom po glavi, potem ga je zvezal. Morilec ima na vesti dvajset življenj. Trinajst oseb je sam umoril, sedem njegovih sorednikov pa so umorili sorodniki Boliljevih žrtv, ki so izvajali nad njimi krvno osveto.

NENADNA SMRT ČETVORICE

SAN SALVADOR, 15. junija. — Včeraj so bile ubite štiri osebe, ki so se vrátili od nekega pogreba. Streli je udarila v neko žicu, po kateri je bil napeljan močan električni tok. Žica se je pretregala in padla na cesto, kjer je zadela omenjene ljudi ter jih na mestu ubila.

M. Zevaco:

FAVSTA

ZGODOVINSKI ROMAN

In ga je vendar prečitala...
Smrt ji je legla na dušo, bledica
smrt ji je pokrila obraz.

Na papirju je bilo napisano
vse podčrteane in zaznamovane
s svojim podpisom.

"Njegova škofovskva Prevzvi-
šenost, knez Farnese, ki bo jutri
služil velikonočno mašo pri Naši
Gospe, vam lahko pove, zakaj
ne bo vojvoda Jean de Kervillier
nikoli vaš soprog..."

Kdo je vrgel kamen? Kdo je
napisal pismo? Sovražnik, ljubo-
sumč ali nevočljivec? Kaj je
bilo Leonori do tega? Cutila je
le, da se ruši svet okoli nje. Njen
razum se je šibil pod neizmer-
nim bremenom obupa...

In baš tisto minuto je ležal
vojvoda Kervilliers pred Leonoro
sliko na kolenih.

"Mati bo!" je stokal. "Ali je
mogoče?... Oh, izgubljena je,
izgubljena... In jaz podlež? O,

da nisem bežal, ko se je ta strast
zagrizla v moje srce! Mar bi bil
umrl tisti dan!... In kaj sem
storil nočjo? Prisegel sem ji, da
jo jutri zasnubim!... Kaj naj
stori?"

Pobegniti moram... strah-
petno pobegniti... in prepusti-
ti svoje najdražji pogubij!..."

Drugi dan, na velikonočno ne-
deljo leta 1573, je stopila Leo-
nora v stolnico. Prečula je noč v
mukah, za kakrsne jezik nima
besed. In zdaj je bila tu. Prišla
ja, da vidi škofa, kneza Farne-
škega... da čuje... da zve...

Noge so ji klecale od tesnobe.
Sredi cerkve se je ustavila. Njen
pogled se je uprl v veliki oltar,

in katerim je stal v zlatem or-
natu knez Farne, legat Njego-
ve Svetosti papeža, in baš zače-
nil "Kyrie!"

Krenila je proti oltarju. S te-
žavo se je prerila skozi množico.
Kaj hoče, se ni jasno zavedala.

Morda je hotela počakati konca
maše, ogovoriti škofa, izviti mu
usodno skrivnost in dognati, ali

je res, da jo je njen Jean preva-
ril!

Do škofa je bilo samo še de-
set korakov. Obrnjen proti ta-
bernaklju je opravljal sveti ob-
red in vsi njegovi gibi so bili

polni svečeniškega veličanstva.

Oh, ta mož je moral biti vzušen
nad nizkoto ljudi; ne bo ji lagal,

pove ji resnico...

Pove ji resnico — in potem
go konec vsega!... Ta misel je
presunila nesrečnico z nenadno
grozo. Ze se je hoteli obrniti,

zbežati odtod... ohraniti si

vsaž se mrvice upanja, da ni res-
nica...

Tedajci pa je zapei zvonec k
povzdiganju. Vse je utihnilo,
vse je popadal na kolena...
Sam Leonara v svoji neodloč-
nosti je še stala, tako bleda, ka-
kor da ji je smrt vtisnila v če-
lo svoj žig...

Monsignor Farnese je prijet
za monštranco in se je obrnil,
ves svetel od visokosti...

Blazen trepet je prešmil Leon-
oro glave do nog. Ta škof —
o groza! Poznala je njegov kras-
ni, čudno mladi obraz... Poznala
je plamen njegovih oči... Po-
znala ga je!...

Ne, saj ni bilo mogoče...
Obšla jo je blazna želja, videti
ga od blizu, uveriti se, da se ji
blede! Vsa prepadena, vsa iz
uma je planila k oltarju... In
tedaj ust:

"Bog nebeški! Jean, dragi
moj! Ti si! Ti!..."

Še je planila kletev iz njenih
ust. Nato je pala onesveščena po
stopnicah k nogam prepade-
nega škofa, ki je strmel nanjo ka-
kor marmornat kip.

Burja je zabesnela po kate-
drali. Svetoskrustvo! Ljudje so
se zgrnili na kup. Ogorčene ro-
ke so zgrabile Leonoro.

In med tem, ko so jo odnesli,
da jo vržejo v najtemnejšo tem-
nico, je slonel škof, knez Farne-
se, vojvoda Kervilliers ob oltar-
ju in ječal v globini svojega sr-
ca:

"Preklet sem! Preklet na ve-
komaj! Preklet!..."

Za to veliko nočjo je prišlo
muglenio novembersko jutro, ko
so se trle množice okoli grmade,
pripravljeni sredni Grevskega tra-
ga. Zraven grmade je stal s pre-
križanimi rokami molčec in mro-
kok orjak v rdeči obleki: moj-
ster Claude, pariški krvnik! In
ljudstvo, ki se je nagnetlo

z vseh vetrov, je bilo zbrano zato,
da vidi, kako bo gorela Leonoro
na Montaigues...

Bila je obsojena "zaradi pe-
klenke laži in krivoverskega
obrekovanja škofa". Obravnava
proti njej je trajala šest mese-
cev...

Tisti dan, ko so jo prijeli pri
Naši Gospe, se je baron de Mon-
taigues zakljal z bodalom. To ga
je rešilo, da niso sodili tudi nje-
ga zaradi sokrivde pri hčerinem
dejanju...

(Dalje prihodnjic)

LIFE'S BYWAYS

HO-HUM: JACK HAS SAILED THE SEVEN SEAS - BUT JUST LET HER DAD RELATE (IN DETAIL) ABOUT THE TIME HE WAS CAUGHT OUT IN A ROWBOAT ON LAKE SPLASHAWAUG - DURING A THUNDER AND LIGHTNING SQUALL.

Ašker pred smrto

(Dalje z 2. strani)

svoje poezije. — Knjige je imel
vse podčrteane in zaznamovane
s svojim podpisom.

Svoje spise je sežigal vsako
leto. Postrežnica: "Dajte ta pa-
pir meni, da bom ž njim podku-
rila."

"Ne!"

Zadnjih štirinajst dni ni pisal,
sicer pa jako pridno. Štirinajst
dni pred smrto je dal sežgati
cel kup pisani pod kotom. Ku-
pil je dva litra petroleja, sam je
stal zraven in se smejal. "Za-
kaj?"

"Nočem, da bi ljudje po smrti
o meni govorili."

Sest tednov pred smrto si je
kupil novo pohištvo, staro pa je
podaril strežnici Fani.

"Drugi hodijo po kavarnah,
gostilnah, veselicah, mene pa to
ne veseli; veseli me lepa hišna
oprava."

Bil jebolehen. Ko je bil na
dopustu, ki ga je podaljšal štiri-
najst dni pred smrto, je šel na
Dunaj; tam je ostal tri dni. Na-
hranil si je bil 4000 goldinar-
jev. Kupil je dve preprogi, viš-
njekast umivalni pribor (sta-
regar rdečkarstega je dal Fani

in zlato uro z zlato verižico.

Nekaj dni pred smrto je to-
žil, da ga boli uho in v grlu. Vsak
večer ob tri četrt na deset mu je
dala postrežnica gorke vode za
grlo in mu vila kapljajo laškega
olja v uho; same oni večer pred
padcem je ni pozval. Ono jutro
je šel ob sedmih zajtrkovat; ko
se je vrnil, je ob devetih padel,
a se je ujel za pisalno mizo.

Izpovedan ni bil ne obhajan, a
gotovo je imel kesanje. Gotovo
je on laže izhal pred Bogom,
kakor katerisibodi pobožnež.

Vtisi z razstave

V Clevelandu, Ohio, je bila
dne 29. maja letos otvorjena Velikojezerska razstava (Great Lakes Exposition) v drugi izdaji.

Prav za prav je letošnja raz-
stava nadaljevanje lanske. Vsa-
ka razstava je vredna poseta,

na vsaki se obiskovalec lahko ne-
kaj nauči, na vsaki more najti
to ali ono, kar ga zanima. Učiti
pa se moramo oziroma bi se morali,
dokler živimo.

"Kap me je zadela."

Okrog je bilo vse onesnaženo,
ker je bruhal. Na podu v njego-
vem nekdanjem stanovanju se

se pozna črna snov, kjer je bru-
nil; postrežnica je stružila, a se
ne da izbrisati.

Pri polni zavesti ji je izročil
ključ od predala, kjer je imel de-
nar. "Ce se vrnem, mi spet izro-

cite ključe, če ne, boste že ure-
dili."

Napovedal je, da bo umrl v
treh dneh kakor Vrhlicky.

Naslednji dan je šla Fani k
njemu v bolnišnico. Povedal ji
je, da mu je usmiljenka zjutraj
prinesla kavo, a je ni izpel; po-
tem je prišla samo enkrat še
pogledat. Ponovil ji je, da bo um-
ril v treh dneh kakor Vrhlicky.

Svoje ključe, če ne, boste že ure-
dili."

Napovedal je, da bo umrl v
tretih dneh kakor Vrhlicky.

Naslednji dan je šla Fani k

njemu v bolnišnico. Povedal ji

je, da mu je usmiljenka zjutraj
prinesla kavo, a je ni izpel; po-
tem je prišla samo enkrat še
pogledat. Ponovil ji je, da bo um-
ril v treh dneh kakor Vrhlicky.

Svoje ključe, če ne, boste že ure-
dili."

Napovedal je, da bo umrl v

tretih dneh kakor Vrhlicky.

Naslednji dan je šla Fani k

njemu v bolnišnico. Povedal ji

je, da mu je usmiljenka zjutraj
prinesla kavo, a je ni izpel; po-
tem je prišla samo enkrat še
pogledat. Ponovil ji je, da bo um-
ril v treh dneh kakor Vrhlicky.

Svoje ključe, če ne, boste že ure-
dili."

Napovedal je, da bo umrl v
tretih dneh kakor Vrhlicky.

Naslednji dan je šla Fani k

njemu v bolnišnico. Povedal ji

je, da mu je usmiljenka zjutraj
prinesla kavo, a je ni izpel; po-
tem je prišla samo enkrat še
pogledat. Ponovil ji je, da bo um-
ril v treh dneh kakor Vrhlicky.

Svoje ključe, če ne, boste že ure-
dili."

Napovedal je, da bo umrl v

tretih dneh kakor Vrhlicky.

Naslednji dan je šla Fani k

njemu v bolnišnico. Povedal ji

je, da mu je usmiljenka zjutraj
prinesla kavo, a je ni izpel; po-
tem je prišla samo enkrat še
pogledat. Ponovil ji je, da bo um-
ril v treh dneh kakor Vrhlicky.

Svoje ključe, če ne, boste že ure-
dili."

Napovedal je, da bo umrl v

tretih dneh kakor Vrhlicky.

Naslednji dan je šla Fani k

njemu v bolnišnico. Povedal ji

je, da mu je usmiljenka zjutraj
prinesla kavo, a je ni izpel; po-
tem je prišla samo enkrat še
pogledat. Ponovil ji je, da bo um-
ril v treh dneh kakor Vrhlicky.

Svoje ključe, če ne, boste že ure-
dili."

Napovedal je, da bo umrl v

tretih dneh kakor Vrhlicky.

Naslednji dan je šla Fani k

njemu v bolnišnico. Povedal ji

je, da mu je usmiljenka zjutraj
prinesla kavo, a je ni izpel; po-
tem je prišla samo enkrat še
pogledat. Ponovil ji je, da bo um-
ril v treh dneh kakor Vrhlicky.

Svoje ključe, če ne, boste že ure-
dili."

Napovedal je, da bo umrl v

tretih dneh kakor Vrhlicky.

Naslednji dan je šla Fani k

njemu v bolnišnico. Povedal ji

je, da mu je usmiljenka zjutraj
prinesla kavo, a je ni izpel; po-
tem je prišla samo enkrat še
pogledat. Ponovil ji je, da bo um-
ril v treh dneh kakor Vrhlicky.

Svoje ključe, če ne, boste že ure-
dili."

Napovedal je, da bo umrl v

tretih dneh kakor Vrhlicky.

Naslednji dan je šla Fani k

njemu v bolnišnico. Povedal ji

je, da mu je usmiljenka zjutraj
prinesla kavo, a je ni izpel; po-
tem je prišla samo enkrat še
pogledat. Ponovil ji je, da bo um-
ril v treh

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Potem pa Elizabeta vstane.

Razburjenje in napor zadnjih mesecev — reče Elizabeta — so me silno oslabeli. Utruje na sem, čutim, da sta mi mir in počitek potreba.

Spremila te bom v tvoje sobe, draga priateljica, — ji odgovori Olga.

Elizabeta ponudi roko Miroviču, objame Aleksandra Potemkinja, potem pa odide z Olgo iz sobe.

Polet ure pozneje je ležala v postelji, ker pa je bila silno utrujena, je takoj zaspala.

Olga je tisto odšla iz sobe in zaprila vrata za seboj.

Ko se je Elizabeta zbudila, je bilo že zvečer.

Odprla je oči in se začela ozirati po sobi.

Zdajci pa se je srečno nasmehnila, ker se je spomnila, kje se nahaja in kaj je doživel.

Sedaj je bila prepričana, da je nihče več ne bo mogel odtrgati od Aleksandra Potemkinja.

Elizabeta vstane in se oblec.

V veliki obednici so se že med tem časom zbrali njeni prijatelji.

Aleksander Potemkin ji prihiti naproti, ko jo je zagledal, jo nežno objame in vpraša:

— Ali si se odpočila, moja draga Elizabeta? Sedi sedaj k nam, še malo časa in midva bova svoja!

Elizabeta sede.

— Veliko presenečenje te čaka, draga Elizabeta. Ali veš koga boš jutri videla?

— Koga? vpraša Elizabeta.

— Ugani!

— Ne vem, — toda želim, da bi videla samo enega — našla bi rada svojega dobrega starega deda.

— Uganila si! — vzklikne Aleksander Potemkin. Tvoj ded se nahaja v Petrograku. Že nekaj mesecev živi tukaj in prihaja pogostokrat v to hišo.

Carica Katarina ga je obenem z najinima prijateljem pomilostila.

— Oh, kako srečna sem! — vzklikne Elizabeta Voroncov.

Moj dobri, stari ded, ti ne veš, kako vesela bom, ko me boš zabet lahko objel!

— Stari Peter Voroncov si je najel majhno hišico — reče Mirovič — mnogokrat pride k nama in je skoraj vsak dan govoril samo o vas, Elizabeta!

Tako jutri zjutraj mu bom javil po slugi, da se nahajate v Petrogradu.

— Ali ste slišali kaj o kneginji Natalki Soltikovi? — vpraša po kratkom molku.

— Natalka se je poročila! — odgovori Olga. — Našla je dobrega moža, ki jo ljubi in objuje.

— Kako se imenuje?

— Ti ga ne poznaš, Elizabeta — reče Olga. — Poročila se je z nekim poljskim grofom, ki ima velikanska posestva v bližini Varšave. Že dve leti živi tam v nepopisni sreči in ima majhnega sinčka.

Dolgo so se prijatelji pogovarjali še o svoji preteklosti in o svojih znancih.

Kakor vedno, je prišla na vrsto tudi carica Katarina.

— Zdi se mi, da se je Katarina naposlед pomirila, — reče Mirovič po kratkom molku. Saj pa je bil tudi že skrajni čas, da se je spometoval!

V svojem življenju je mnogo doživel, imela je že dovolj ljubimcev, pa tudi mlada ni več takto, zato bi bil že čas, da bi prenehala s svojimi ljubezenskimi pustolovščinami.

— Ali se spominjam, Aleksander Potemkin, tiste zgodbe z mladim vojakom Uruzovim?

— Spominjam se, — se nasmehne Aleksander Potemkin — dolgo je že od takrat.

— Kaj je bilo s tem vojakom? šečel ogromen diamant, potem pa

— vpraša Olga.

— Ali naj pripovedujem? — vpraša Mirovič in pogleda svojega priatelja.

Potemkin prikima, Mirovič pa začne pripovedovati:

— Kdor bi hotel opisati ljubezensko življenje naše carice od začetka do konca, bi lahko napisal dolg roman, ki bi prav gotovo prekosil Bocajevega Decamerone.

V njej tli strast, v njej gorigenj, ki postaja od leta do leta vedno močnejši.

Ko je bila carica Katarina še popolnoma mlada, je vsaj skrivačljubimka z najrazličnejšimi moškimi, pozneje pa je izginila vsaka sled sramu.

Nekaj pa drži — ljubila je edino tebe, Aleksander — tebe edinega je iskreno in nežno ljubila.

Marsikateri moški se lahko ponaša, da je bil ljubimec močne carice Katarine.

Pri izbiranju svojih ljubimcev pa Katarina ni bila kdo ve kako izbirčna.

Nej je bilo vseeno, če je bil moški, ki ji je ugajal, izobražen ali ne, vseeno ji je bilo, če je je bil vreden ali ne, če je bil visokega ali pa nizkega rodu.

Carica se je spuščala v razmerje z najrazličnejšimi moškimi, njeno obnašanje je bilo škandalozno.

Toda ni bilo vedno najvišje odlikovanje, če je kdo postal ljubimec carice Katarine.

Stvar ni bila vedno brez nevernosti.

Katarina je bila hitro pripravljena, da se je udala moškemu, ki ji je ugajal, bila pa je prav tako brezobzirna, kadar je šlo za to, da bi se z enim samim v svoji roki.

Ne boš me premotila neznanka, jaz sem že nekoč videl sliko carice Katarine!

— Umakni se mi, oditi hočem v stražnico, človek! — vzklikne carica, jezno.

— Jaz pa ti pravim, da te bom ustrelil, če se boš približala! — Ali si me razumela? — zavpije mladi Vojak. — Izgini mi izpred oči, ne bi ti svetoval, da bi izkušala mojo potprežljivost!

Mladi vojak bi bil morda zares izvršil svojo grožnjo in carica Katarina bi bila tistega jutra zares postala število svoje muhavosti, če bi ne bil neki častnik slišal tega pogovora.

Ni vedel sicer za kaj gre, vendar pa je takoj odšel iz stražnice, ker je mislil, da bi rada katera tuja oseba vstopila.

Častnik je carico seveda takoj spoznal.

Kakor prikovan je obstal in takoj pozdravil svojo vladarico.

— Poročnik, ali imata službo? — vzklikne carica, ko je zagledevala mladega častnika.

— Da, Veličanstvo!

Tale človek me ni pozdravil, ko me je videl, — reče carica.

Katarina je bila že tedaj izkušena žena.

Tako je videla, da je ta mladi vojak zgrajen kakor pravi Apolon, bil je velik in močan.

Straza je pripadala Preobraženskih gard, katera je bila carici Katarini vedno prav posebno pri srcu in katero je ob vsaki prilici odlikovala.

Katarina je sedla k oknu in začela počasi srkati jutranjo čokolado.

Pila je in jedla, pri tem pa je morala neprenehoma misliti na lepega mladega vojaka.

Nenadoma pa se je nečesa spomnila, vstala je in ukazala naj ji prinesejo uniformo, ki jo je vedno nosilo kot vrhovna poseljnika Preobraženskih garde.

Minilo je že mnogo let, odkar se ni pred ljudmi pojavila v tej uniformi.

Karomnica ji je prinesla iz garderobe obleko in ji pomagala pri oblačenju.

Katarina si je pripasala sabljo, na katerem držaju se je ble-

si je posadila na glavo vojaško kape.

Tako oblečena je odšla carica Katarina iz svojih sob, napotila se je na stransko dvorišče zimske palače.

Tukaj se je straža nahajala v poslopju, kjer smo bili tudi mi večkrat v službi, ali se še spominjam, Potemkin?

Ko je carica Katarina prišla do glavnih vrat, se je zdržnila, ker je tam zagledala mladega vojaka.

S puško na ramu se je sprehabjal sem ter tja — lepi mladenič je bil na strazi.

Katarina stopi k njemu.

Toda mladenič je ni poznal, ali pa je mislil, da mu žene, če tudi bi bila v uniformi, ni treba pozdraviti — z eno besedo — mladi vojak se sploh ni zmenil zanjo ter je nadaljeval svojo hodjo pred vratim gor in dol.

Ko pa je Katarina prišla do vrat, se je vojak nenadoma zdržnil, zgrabil je puško in zavpil:

— Nazaj!

Katarina se zasmeje.

Potem pa se ponosno vzravna in vpraša vojaka:

— Mar ne poznaš uniforme, ki jo nosim?

— Ti si žena — odgovori vojak — kako si vendar smela obleči uniformo — to je prav gotovo kakšna neumna maškerada — nazaj ti pravim — ali pa bom strejal!

— Mar ne veš, da sem twoja carica?

— Hahaha, to bi lahko vsakdo dejal, — se na ves glas zasmeje mladi vojak. — Zdi se mi, da bi carica ne hodila tako okrog, kaže hodi ti!

Carica Katarina nosi na glavi zlatno krono, okrog ramen jih visi škrlnatni plašč, po navadi sedi na zlatem prestolu in drži žezlo v svoji roki.

Ne boš me premotila neznanka, jaz sem že nekoč videl sliko carice Katarine!

— Umakni se mi, oditi hočem v stražnico, človek! — vzklikne carica, jezno.

— Jaz pa ti pravim, da te bom ustrelil, če se boš približala! — Ali si me razumela? — zavpije mladi Vojak. — Izgini mi izpred oči, ne bi ti svetoval, da bi izkušala mojo potprežljivost!

Mladi vojak bi bil morda zares izvršil svojo grožnjo in carica Katarina bi bila tistega jutra zares postala število svoje muhavosti, če bi ne bil neki častnik slišal tega pogovora.

Ni vedel sicer za kaj gre, vendar pa je takoj odšel iz stražnice, ker je mislil, da bi rada katera tuja oseba vstopila.

Častnik je carico seveda takoj spoznal.

Kakor prikovan je obstal in takoj pozdravil svojo vladarico.

— Poročnik, ali imata službo? — vzklikne carica, ko je zagledevala mladega častnika.

— Da, Veličanstvo!

Tale človek me ni pozdravil, ko me je videl, — reče carica.

Katarina je bila že tedaj izkušena žena.

Tako je videla, da je ta mladi vojak zgrajen kakor pravi Apolon, bil je velik in močan.

Straza je pripadala Preobraženskih gard, katera je bila carici Katarini vedno prav posebno pri srcu in katero je ob vsaki prilici odlikovala.

Katarina je sedla k oknu in začela počasi srkati jutranjo čokolado.

Pila je in jedla, pri tem pa je morala neprenehoma misliti na lepega mladega vojaka.

Nenadoma pa se je nečesa spomnila, vstala je in ukazala naj ji prinesejo uniformo, ki jo je vedno nosilo kot vrhovna poseljnika Preobraženskih garde.

Minilo je že mnogo let, odkar se ni pred ljudmi pojavila v tej uniformi.

Karomnica ji je prinesla iz garderobe obleko in ji pomagala pri oblačenju.

Katarina si je pripasala sabljo, na katerem držaju se je ble-

ca Katarina in pokaže s prstom na mladega vojaka, ki je stal pri vratih in izbuljenimi očmi gledal, kaj se dogaja okrog njega. — Ukazujem, da mu takoj vzamete orožje in ga spravite v zimski palači!

Takoj se je straža nahajala v poslopju, kjer smo bili tudi mi večkrat v službi, ali se še spominjam, Potemkin?

Ko je carica Katarina prišla do glavnih vrat, se je zdržnila, ker je tam zagledala mladega vojaka.

S puško na ramu se je sprehabjal sem ter tja — lepi mladenič je bil na strazi.

Katarina stopi k njemu.

Toda mladenič je ni poznal, ali pa je mislil, da mu žene, če tudi bi bila v uniformi, ni treba pozdraviti — z eno besedo — mladi vojak se sploh ni zmenil zanjo ter je nadaljeval svojo hodjo pred vratim gor in dol.

Ko pa je Katarina prišla do vrat, se je vojak nenadoma zdržnil, zgrabil je puško in zavpil:

— Kakor ukazujete, Veličanstvo! — odgovori mladi poročnik — Uruzov, izroči mi svojo puško in sabljo — proglašati te za svojega ujetnika.

Vojak topo pogleda svojega poročnika.

Njegove oči so bile lepe in more, toda v tem trenutku so strašno neumno strmele v svojega predpostavljenega.

Toda spregovoriti ni mogel niti besedice, — stal je